

Monumentnummer*: 25785

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 17 februari 1970
Kadaster deel/nr 82675/52

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Oosterzee De Fryske Marren Fryslân

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Oosterzee K 116

Omschrijving**

Inleiding NEDERLANDS HERVORMDE KERK, KERKHOF EN TOEGANGSHEK. Markant op een aan drie zijden door water, beukenhagen en enkele bomen omzoomd iets verhoogd kerkhof (zonder zerken) gelegen neoclassicistische zaalkerk, die in 1860 werd gebouwd. Het kerkhof is aan de wegzijde toegankelijk via een giet- en smeedijzeren toegangshek met door pijnappels bekroonde hekpalen uit de tweede helft van de 19de eeuw. In de klokkenstoel een luiddklok gegoten in 1498 door Gerardus van Wou, diameter 123 cm. Het mechanisch smeedijzeren torenuurwerk is gedateerd 1602, later voorzien van elektrische opwinding. Het orgel werd vervaardigd in 1891 door de firma Van Dam te Leeuwarden. De interieuronderdelen stammen grotendeels uit de bouwtijd.

Omschrijving

Uit bruinrode baksteen opgetrokken driezijdig gesloten schip onder geglazuurde blauwe Friese golfpannen gedekt driezijdig schilddak tegen voorgevel geleed door pilasters en bekroond door een timpaan; boven de voorgevel vierkante toren met opengewerkte houten koepel met windvaan; goot op klossen; gietijzeren rozetankers. De neoclassicistisch gedetailleerde voorgevel wordt geleed door vier, op een hoge bakstenen plint rustende, pilasters met hardstenen basement en eenvoudig geprofileerd kapiteel en wordt bekroond door een groot fronton waarin een halfronde venster met gietijzeren trasering; dubbele toegangsdeur met kussenpanelen met diamantknop en halfronde gesloten bovenlicht met gietijzeren trasering, gevat in houten omlijsting met pilasters en fronton; daarboven rond venster met gietijzeren trasering. De vierkante klokkentoren met spitsboogvormige galmgaten, torenuurwerk gedateerd 1602 (met op de wijzerplaat het opschrift Anno 1860) en geprofileerde omgang, wordt bekroond door een op zuiltjes rustende achtkante opengewerkte houten koepel onder met zink bekleed dak. De zijgevels van het vier traveeën tellende schip zijn regelmatig ingedeeld door in verdiepte velden gelegen spitsboogvensters met gietijzeren trasering; in de eerste travee aan oost- en westzijde een toegang in

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

houten omlijsting met pilasters en fronton; oudere deur met houten naald; erboven een rond venster met gietijzeren tratering; de beide stoepen ontbreken thans. Gietijzeren rozetankers.

In het sobere door een houten tonwelf met trek balken en gietijzeren luchtroosters overdekte INTERIEUR zijn onder meer van belang het meubilair uit de bouw tijd (banken, doophek, preekstoel met klankbord en orgelgalerij op zuilen) en het eenklaviers orgel met aangehangen pedaal in rijk gesneden kas, dat in 1891 werd vervaardigd door de firma L. van Dam en Zonen te Leeuwarden voor de Hervormde Kerk te Biezeling (Zeeland). In 1909 is het orgel overgeplaatst naar Oosterzee. Aan weerszijden van de middentoren bevinden zich in tweeën gedeelde tussenveldjes. De halfronde zijtorens worden met deze tussenveldjes verbonden door aflopende, ongedeelde zijvelden.

Waardering

Neoclassicistisch kerkgebouw uit 1860, gelegen op een enigszins verhoogd kerkhof met een toegangshek uit de tweede helft 19de-eeuws, van algemeen belang wegens - ouderdom - de architectonische vormgeving van met name de voorgevel - de waardevolle interieur-onderdelen - de markante ligging op het enigszins verhoogde kerkhof

Hoofdcategorie

Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Begraafplaats en -onderdelen

Erfscheidig(D)

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerkhof

Toegangshek

Kerk